

422750, село Большая Атня, улица Советская,
дом 38

422750, Олы Әтнә авылы, Совет урамы.,
38нче йорт

Тел.: 8(84369)21004, факс: 8(84369)21020, E-mail: atnya@tatar.ru, сайт: atnya.tatarstan.ru

РЕШЕНИЕ

14 декабрь 2023 ел

КАРАР

№ *211*

**Гражданнарның, оешмаларның һәм тарихи вакыйгаларның истәлеген
мәңгеләштерү максатларында муниципаль предприятиеләргә,
учреждениеләргә (оешмаларга) исемнәр бирү, аларны үзгәртү тәртибе
турында Нигезләмәне раслау турында**

“Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында” 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законга, Татарстан Республикасы Әтнә муниципаль районы Уставына ярашлы рәвештә, Дәүләт, республика, муниципаль район һәм (яисә) ижтимагый мөнәсәбәтләр үсешенә зур өлеш керткән һәм уңай йогынты ясаган күренекле гражданнар, оешмалар һәм тарихи вакыйгалар турында истәлекне саклау максатыннан, Татарстан Республикасы Әтнә муниципаль районы Советы **каrar чыгарды:**

1. Гражданнарның, оешмаларның һәм тарихи вакыйгаларның истәлеген мәңгеләштерү максатларында муниципаль предприятиеләргә, учреждениеләргә (оешмаларга) исемнәр бирү тәртибе турында Нигезләмәне (Приложение) расларга.

2. Әтнә район башкарма комитетына:

Әтнә район башкарма комитеты каршында күренекле гражданнар, оешмалар һәм тарихи вакыйгалар истәлеген мәңгеләштерү буенча материалларны карау буенча комиссия составын булдырырга һәм расларга;

Әтнә район башкарма комитеты каршындагы күренекле гражданнар, оешмалар һәм тарихи вакыйгалар истәлеген мәңгеләштерү турында материалларны карау буенча комиссия турында нигезләмәне эшләргә һәм расларга;

3. Әтнә муниципаль районы жирле үзидарә органнарына муниципаль предприятиеләргә, учреждениеләргә (оешмаларга) исем бирү, гражданнарның, оешмаларның һәм тарихи вакыйгаларның истәлеген мәңгеләштерү максатларында аларның исемнәрен үзгәртү мәсьәләләрен хәл иткәндә күренекле гражданнар, оешмалар һәм тарихи вакыйгалар истәлеген мәңгеләштерү турында материалларны карау буенча комиссия белән үзара хезмәттәшлекне оештырырга.

4. Әлеге карарны «Интернет» мәгълүмати-телекоммуникация челтәрендәге Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмат порталында түбәндәге адрес буенча: <http://pravo.tatarstan.ru> һәм Әтнә муниципаль районының рәсми сайтында түбәндәге адрес буенча: <http://atnya.tatarstan.ru> бастырып чыгарырга

5. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

Әтнә муниципаль районы башлыгы -
Әтнә район Советы рәисе

Г.Г. Хәкимов

НИГЕЗЛӘМӘ

Гражданнар, оешмалар һәм тарихи вакыйгалар истәлеген мәңгеләштерү максатларында муниципаль предприятиеләргә, учреждениеләргә (оешмаларга) исемнәр бирү, аларны үзгәртү тәртибе турында

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Гражданнарның, оешмаларның һәм тарихи вакыйгаларның истәлеген мәңгеләштерү максатларында муниципаль предприятиеләргә, учреждениеләргә (оешмаларга) исем бирү, аларның исемнәрен үзгәртү тәртибе турындагы әлеге Нигезләмә (алга таба - Нигезләмә) күрсәтелгән затларның исемнәрен бирү юлы белән гражданнарның, оешмаларның һәм тарихи вакыйгаларның, вакыйгаларның истәлеген мәңгеләштерү кагыйдәләрен һәм тәртибен Татарстан Республикасы Өтнә муниципаль районы жирле үзидарә органнары тарафыннан төзелгән муниципаль предприятиеләргә, учреждениеләргә (оешмаларга) билгели (алга таба - муниципаль берәмлек). Әлеге положениедә күрсәтелгән процедуралар түләүсез башкарыла.

1.2. Положение сорауларны көйләми:

гражданлык законнары таләпләренә туры китереп муниципаль предприятиеләргә исемнәр бирү;

Ватанны саклаганда һәлак булганнарның истәлеген мәңгеләштерү максатыннан муниципаль предприятиеләргә һәм учреждениеләргә исемнәр бирү;

күренекле галимнәр истәлеген мәңгеләштерү максатыннан муниципаль предприятиеләргә һәм учреждениеләргә исемнәр бирү;

күренекле гражданнар, оешмалар, тарихи вакыйгалар исемнәре бирелүгә бәйле рәвештә муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр (оешмалар) биналарына мемориаль (истәлекле) такталар урнаштыру.

1.3. Сәяси репрессияләр корбаннары дип танылган затларның истәлеген мәңгеләштерү максатыннан муниципаль предприятиеләргә һәм учреждениеләргә исем бирү мәсьәләләрен Нигезләмә белән көйләгәндә, Россия Федерациясенен 1991 елның 18 октябрәндәге 1761-1 номерлы “Сәяси репрессияләр корбаннарын реабилитацияләү турында”гы Законы белән билгеләнгән нигезләмәләр исәпкә алына.

1.4. Муниципаль предприятиеләргә һәм учреждениеләргә исемнәр бирү дәүләт, республика, муниципаль берәмлек һәм (яки) ижтимагый мөнәсәбәтләр үсешенә зур өләш керткән һәм уңай йогынты ясаган күренекле гражданныр, оешмалар һәм тарихи вакыйгалар турында хәтерне саклау максатыннан башкарыла.

1.5. Муниципаль предприятиеләргә һәм учреждениеләргә исемнәр бирелә:

күренекле дәүләт, сәяси һәм жәмәгать эшлеклеләре, башка гражданныр, оешмалар (тарихи вакыйгалар), аларның дәүләт һәм (яки) жәмгыять, Россия Федерациясе һәм (яки) Татарстан Республикасы, Этнә муниципаль районы үсешенә керткән өләше рәсми рәвештә танылган яки гомум танылган;

Этнә муниципаль районында икътисад (шул исәптән сәнәгать, авыл хужалыгы, төзелеш, торак-коммуналь хужалык һәм башка өлкәләр), сәламәтлек саклау, мәдәният, спорт, сәнгать, мәгариф һәм мәгариф, социаль яклау, үсеп килүче буынны тәрбияләү хәйрия эшчәнлегә үсешенә зур өләш керткән күренекле гражданныр;

Этнә муниципаль районына, Этнә муниципаль районы составындагы торак пунктка (торак пунктка) яисә аларның халкына файда китергән яисә Этнә муниципаль районы алдында башка казанышлары булган гражданнырның үз эшчәнлегә, казанышлары белән күренекле;

Этнә муниципаль районының күренекле кешеләре, аларның хезмәт, ижтимагый, һөнәри һәм башка эшчәнлегә муниципаль берәмлек чикләреннән тыш абруй һәм жәмәгатьчелек тарафыннан танылу яулаган;

муниципаль берәмлек үсешенә зур йогынты ясаган күренекле тарихи вакыйгалар;

муниципаль берәмлек үсешенә, аның абруен күтәрүгә зур өләш керткән күренекле оешмалар.

1.6. Муниципаль предприятиегә яки учреждениегә исем бирү турында карар Этнә муниципаль районы Башкарма комитеты карары белән кабул ителә (алга таба карар, Башкарма комитет).

Муниципаль предприятиегә яки учреждениегә исем бирүдән баш тарту Башкарма комитет карары белән рәсмиләштерелә (алга таба - боерык).

1.7. Муниципаль предприятиеләргә һәм учреждениеләргә исем бирү буенча чараларны финанслау муниципаль предприятиегә яки учреждениегә исем бирү турында үтенеч жибәргән инициатор акчалары хисабына башкарыла.

1.8. Муниципаль предприятиегә яки учреждениегә исем бирү муниципаль берәмлектә мөһим вакыйга булып тора, шуңа бәйлә рәвештә жирле үзидарә

органнары һәм жәмәгатьчелек вәкилләре катнашында тантаналы шартларда, матбугатта (башка массакуләм мәгълүмат чараларында) яктырту чаралары оештырыла.

1.9. Кабул ителгән карарлар Татарстан Республикасы Этнә муниципаль районы Уставында каралган тәртиптә рәсми рәвештә бастырылырга (игълан ителергә) тиеш.

2. Муниципаль предприятиеләргә һәм учреждениеләргә исем бирү кагыйдәләре

2.1. Муниципаль предприятиеләргә һәм учреждениеләргә исемнәр бирү хәзерге рус әдәби теле нормаларын (татар телендә исемнәр биргәндә - татар әдәби теле нормаларын) үтәп башкарылырга тиеш;

2.2. Ике яки берничә муниципаль предприятиегә яки учреждениегә бер исем бирү рөхсәт ителми.

2.3. Муниципаль предприятиеләрнең һәм учреждениеләрнең исемнәрен үзгәртү ике яки аннан да күбрәк муниципаль предприятиеләргә яки учреждениеләргә элек бер үк шәхесләрнең, оешмаларның һәм тарихи вакыйгаларның исемнәре бирелгән очракта, бу хужалык яки башка эшчәнлекне гамәлгә ашыруны кыенлаштыра, шулай ук аерым муниципаль предприятиеләргә һәм учреждениеләргә элек бирелгән (тарихи) исемнәренә кайтару максатыннан рөхсәт ителә.

2.4. Күренекле дәүләт һәм жәмәгать эшлеклеләре, Положениенә 1.5 пунктында күрсәтелгән башка затларның исемнәре муниципаль предприятиеләргә һәм учреждениеләргә күрсәтелгән затлар үлгәннән соң бирелә.

2.5. Муниципаль предприятиеләргә һәм учреждениеләргә исемнәр бирү турында карар кабул иткәндә, Нигезләмәнең 1.5 пунктында күрсәтелгән затларның якин туганнарының (алар булганда) муниципаль предприятиегә яки учреждениегә исем бирү юлы белән истәлекне мәңгеләштерү мөмкинлеге турында фикере исәпкә алына.

2.6. Вакыйганың яки исемнән мәңгеләштерү тәкъдим ителгән кешенең әһәмиятен объектив бәяләү максатыннан, предприятиеләргә һәм учреждениеләргә исемнәр бирү иртәрәк башкарылмый:

исеме мәңгеләштерелгән кешенең үлеменнән соң 5 ел үткәч;

исеме истәлегенә бирелгән вакыйгадан соң 10 ел узгач.

Әлеге пунктның беренче һәм икенче абзацларындагы Нигезләмәләр предприятиеләргә һәм учреждениеләргә Советлар Союзы Геройлары, Россия Федерациясе Геройлары, Социалистик Хезмәт Геройлары, Россия Федерациясе Хезмәт Геройлары, Дан ордены белән бүләкләнгән гражданныр, "Ватан

алдындагы казанышлары өчен" ордены белән бүләкләнгән гражданныр, "Татарстан Республикасы алдындагы казанышлары өчен" ордены белән бүләкләнгән гражданныр исемнәре бирелгән очракларга кагылмый.

2.7. Муниципаль предприятиегә яки учреждениегә исем бирергә ниятләнгән гражданның туганныр әлегә исем бирү инициативасы белән чыгыш ясый алмый.

3. Карарлар (боерыклар) кабул итү тәртибе

3.1. Муниципаль предприятиеләргә һәм учреждениеләргә исем бирү инициаторлары булып дәүләт хакимияте органныр, муниципаль берәмлекнен жирле үзидарә органныр, предприятиеләрнен, учреждениеләрнен, оешмаларның һәм ижтимагый берләшмәләрнен хезмәт коллективлары, шулай ук 15 кешедән ким булмаган гражданнырның инициатив төркемнәре (алга таба - инициаторлар) чыгыш ясый ала. Инициатив төркемдә катнашучыларның яртысыннан ким булмаган өлеше муниципаль берәмлек халкы булырга тиеш, аның составына Положениенә 2.7 пунктында күрсәтелгән кешеләр кермәскә тиеш.

3.2. Инициаторлар Башкарма комитетка түбәндәге документларны тапшыралар:

1) үз эченә инициатор турында мәгълүматлар алган (юридик затлар өчен - юридик зат исеме, юридик адрес һәм контакт телефоны; физик затлар өчен - гражданнырның фамилияләре, исемнәре, әтиләренә исемнәре, яшәү урыны адреслары, паспорт мәгълүматлары, контакт телефоннары), исем бирү нигезләмәсен һәм муниципаль предприятиегә аны бирү белән бәйлә чараларны финанслау чыганакалары турында тәкъдимнәр белән гариза яки үтенеч;

2) исемнәре мәңгеләштерелгән кешенә (оешманың) вакыйгасының яки хезмәтенә дәрәсләген раслаучы архив яки башка документларның күчермәләре;

3) исем бирелгән муниципаль предприятие яки учреждение турында мәгълүмат белән документлар, шул исәптән:

хәзергә исеме, урыны (адресы), юридик адресы;

житәкченә фамилиясе, исеме, әтисенә исеме, контакт мәгълүматлары;

предприятие (учреждение) күренекле шәхес, оешма яки тарихи вакыйга исемен бирергә лаеклы булуын раслаучы мәгълүматлар;

4) муниципаль предприятие (учреждение, оешма) житәкчесенә инициатива белән килешү яки риза булмау турында язма рәвештә (ирекле формада) белдерелгән фикере;

5) муниципаль предприятие (учреждение, оешма) оештыручысының (хужасының) вәкәләтле вәкиленең инициатива белән килешү яки риза булмау турында язма рәвештә (ирекле формада) белдерелгән фикере.

3.3. Башкарма комитет килгән гаризаларны (ходатайстволарны) һәм кушымта материалларын теркәүне һәм исәпкә алуны гамәлгә ашыра, теркәлгән көннән алып 5 эш көне эчендә күрсәтелгән документларны Өтнә район башкарма комитеты каршындагы күренекле гражданныр, оешмалар һәм тарихи вакыйгалар истәлеген мәңгеләштерү буенча материалларны карау комиссиясенә (алга таба - Комиссия) җибәрә.

3.4. Әгәр Башкарма комитетка документлар тулы булмаган комплект кәргән булса, яки документлар Нигезләмәнең 3.2 пунктында билгеләнгән таләпләргә туры килмәсә, күрсәтелгән документлар инициаторларга җитешсезлекләренә бетерү тәкъдиме белән кайтарыла. Инициатор, күрсәтелгән кимчелекләренә бетергәннән соң, гариза (ходатайство) белән кабат мөрәҗәгать итәргә хокуклы.

Шулай ук документлар инициаторга Нигезләмәнең 3.10 пунктының икенче абзацында каралган нигезләр буенча кайтарыла.

3.5. Комиссия Башкарма комитет каршында төзелә.

3.5.1. Комиссия составы һәм комиссия эшчәнлеген регламентташтыручы Нигезләмә Башкарма комитет тарафыннан раслана.

3.5.2. Комиссия составының кимендә өчтән бер өлешен җирле үзидарә органнарының вазифаи затлары, хезмәткәрләре яки хезмәткәрләре булмаган җәмәгатьчелек вәкилләре тәшкил итәргә тиеш.

3.5.3. Инициаторлар комиссиясе (инициаторлар вәкилләре) утырышларында катнашу мөмкинлеге тәмин ителергә тиеш.

3.5.4. Комиссиянең беренче утырышы башкарма комитетта гариза (ходатайство) теркәлгәннән соң 10 эш көненнән дә соңга калмыйча үткәрелә. Комиссиянең йомгаклау утырышы башкарма комитетта гариза (ходатайство) теркәлгәннән соң 25 календарь көннән дә соңга калмыйча үткәрелә. Йомгаклау карары комиссиянең беренче утырышы барышында кабул ителә, карарны нигезле кабул итү өчен өстәмә материаллар, мәгълүматлар алу кирәк булган очракта, йомгаклау карары икенче утырышта кабул ителә. Утырышта йомгаклау карарын кабул иткәндә комиссия әгъзаларының расланган санының кимендә 50% булуы кирәк.

3.5.5. Кирәк булганда, Комиссия оештыру, тикшерү яки башка кирәкле чаралар үткәрү турында үз әгъзаларына яки Башкарма комитет бүлекчәләренә, шул исәптән Нигезләмәнең 1.5 пунктында күрсәтелгән затларның якын туганнарының фикерен исәпкә алу максатларында, Нигезләмәнең 2.5 пунктында каралган муниципаль предприятиегә яки учреждениюгә исем бирү юлы белән

аларның истәлеген мәңгеләштерү мөмкинлеге турында, Нигезләмәнең 2.5 пунктында каралган, Нигезләмәнең 3.5.1 пунктына ярашлы рәвештә расланган акт белән билгеләнгән тәртиптә.

3.5.6. Муниципаль предприятиегә яки учреждениюгә исем бирүнең аерым жәмәгать әһәмияте булган очракта Комиссия Этнә муниципаль районы Башлыгына Этнә муниципаль районы халкының жәмәгатьчелек фикерен өйрәнү буенча чараларны законнарда каралган формаларда үткөрү турында тәкъдим кертә.

3.5.7. Кергән документларны карау нәтижеләре буенча Комиссия нәтижеләр ясый, алар барлык булган материаллар белән бергә комиссиянең йомгаклау утырышы уздырылган көннән соң 3 эш көннән дә соңга калмыйча Башкарма комитетның тармак структур бүлекчәсенә тапшырыла.

Комиссия нәтижеләре карарлар (боерыклар) чыгарганда исәпкә алынырга тиеш. Комиссия нәтижеләрендәге нәтижеләр карарлар (боерыклар) чыгарганда мәжбүри түгел.

3.6. Комиссия муниципаль предприятиегә яки учреждениюгә исем бирү мөмкинлеге турында Карар кабул иткән очракта, Башкарма комитетның тармак структур бүлекчәсе (килүе буенча) карар проекты әзерли, ул Башкарма комитет Житәкчесенә кушымта белән тапшырыла:

аңлату язуы;

Комиссия нәтижеләре;

Комиссия утырышы протоколыннан өзекләр;

Нигезләмәнең 3.2 пунктында күрсәтелгән документлар.

3.7. Комиссия муниципаль предприятиегә яки учреждениюгә исем бирү өчен нигезләр булмавы һәм инициаторның каршылыклары булмавы турында Карар кабул иткән очракта, Башкарма комитет Житәкчесенә комиссиянең нәтижәсе кушымтасы белән Боерык проекты тапшырыла.

3.8. Инициаторлар муниципаль предприятиегә яки учреждениюгә исем бирү өчен нигезләр булмау турындагы Комиссия карары белән килешмәгән очракта, Башкарма комитет Житәкчесенә Нигезләмәнең 3.6, 3.7 пунктларында күрсәтелгән документлар тапшырыла, аларда инициаторның каршылыклары язма рәвештә (ирекле формада) куела.

3.9. Карар (боерык) Башкарма комитетта гариза (ходатайство) теркәлгәннән соң 30 календарь көннән артмаган вакытта кабул ителә (имзалана).

Нигезләмәнең 3.5.6 пунктында каралган чараларны үткөрү турында Карар кабул ителгән очракта, күрсәтелгән срок 15 календарь көнгә озайтыла.

3.10. Боерык кабул ителгән очракта, Башкарма комитет 3 эш көне эчендә инициаторга кабул ителгән карар турында хәбәр жибәрә.

Шул ук мәсьәлә буенча кабат гариза (ходатайство) белән баш тарткан очракта инициатор Башкарма комитетка 5 елдан да иртәрәк мөрәжәгать итәргә хокуклы түгел.

4. Муниципаль предприятиеләргә һәм учреждениеләргә исемнәр бирү турында муниципаль хокукый актларны гамәлгә ашыру. Хокук куллану практикасында килеп чыккан бәхәсләрне һәм каршылыкларны жайга салу

4.1. Муниципаль предприятиеләргә һәм учреждениеләргә исем бирү чараларына чыгымнар муниципаль берәмлек бюджеты, юридик затлар, оешмалар һәм закон белән тыелмаган башка чыганаclar хисабына Нигезләмәнең 1.7 пункттында билгеләнгән таләпне исәпкә алып башкарыла ала.

4.2. Нигезләмәне үтәгәндә килеп чыга торган бәхәсләр һәм каршылыклар сөйләшүләр аша яки закон нигезендә хәл ителә.